

SZKOŁA DAWNIEJ I DZIŚ

Trochę historii... Szkoła w XIX wieku. Model pruski

Obecny system edukacji powstał w XIX-wiecznym państwie pruskim na potrzeby ówczesnego zmilitaryzowanego państwa.

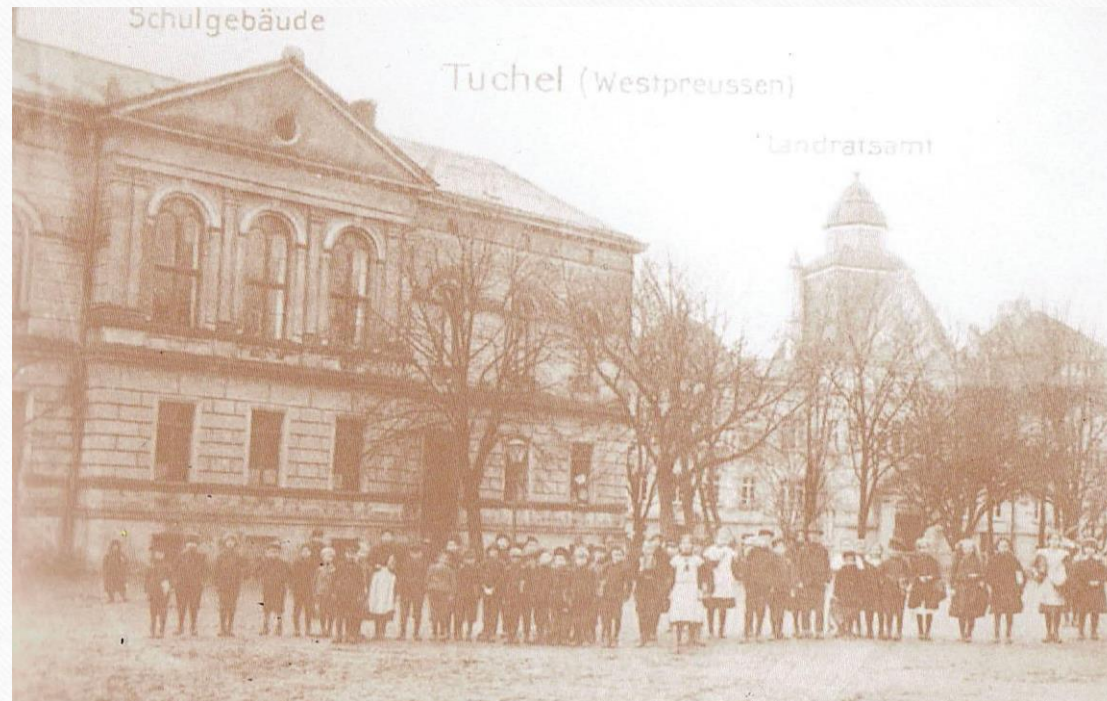

Źródło: <https://czasnamontessori.pl/> - blog A. Motylewskiej

„Obecny system edukacji powstał na początku XIX wieku w zmilitaryzowanym państwie pruskim, na fali industrializacji. Miał za zadanie stworzyć obywateli-urzędników zatrudnionych na potrzeby administracji i posłusznych robotników w fabrykach (...) W 1817 roku utworzono Ministerstwo ds Wyznań i Oświaty. Na jego czele stanął Karl Freiherr vom Stein zum Altenstein, który jest twórcą do dziś funkcjonującego centralnie sterowanego systemu edukacyjnego z podziałem na szkoły ludowe, średnie i uniwersytety. Wprowadził on też maturę, która miała otwierać drogę na uniwersytety oraz do służby wojskowej, państwowej i urzędniczej i powszechny obowiązek szkolny. Całym systemem zarządzali urzędnicy. To oni ustalali programy nauczania i listy lektur. (...) W szkołach obowiązywał dryl, dyscyplina i ścisła hierarchia. Nie było w nich miejsca na indywidualizm, rozwijanie poczucia autonomii czy kreatywności. Chodziło o stworzenie obywatela na potrzeby administracji i posłusznego pracownika fabryki pracującego taśmowo, którego rytm pracy regulował dźwięk dzwonka. To wtedy do szkół wprowadzono (...) nie lubiane szkolne dzwonki” – tak przedstawia korzenie obecnego systemu edukacji A. Motylewska.

Budynek naszej szkoły

Przenieśmy się w czasie – tak wyglądał budynek naszej szkoły pod koniec XIX w. Jego uroczyste otwarcie nastąpiło w 1878 r. Tuchola wtedy znajdowała się pod zaborem pruskim. Wówczas w tym jednym miejscu mieściły się aż trzy szkoły związane z wyznaniem uczniów (katolicka, ewangelicka i żydowska). Zwróćcie uwagę na ubrania dzieci.

Źródło: *Tuchola, gdy pożyłką fotografie*, pod. red. M. Ollick, 2005.

Szkolne przybory

Korzystano z ołówków, tabliczek, na których pisano kredą. Popularne stały się kałamarze napelnione atramentem i stalówki w obsadce. Nadmiaru atramentu pozbywano się bibułą. Niestety, łatwo można było zrobić kleksa, którego nie dało się już usunąć. Czy wiecie, że długopis wynaleziono dopiero w 1938 roku?

Źródło: www.pbw.gda.pl

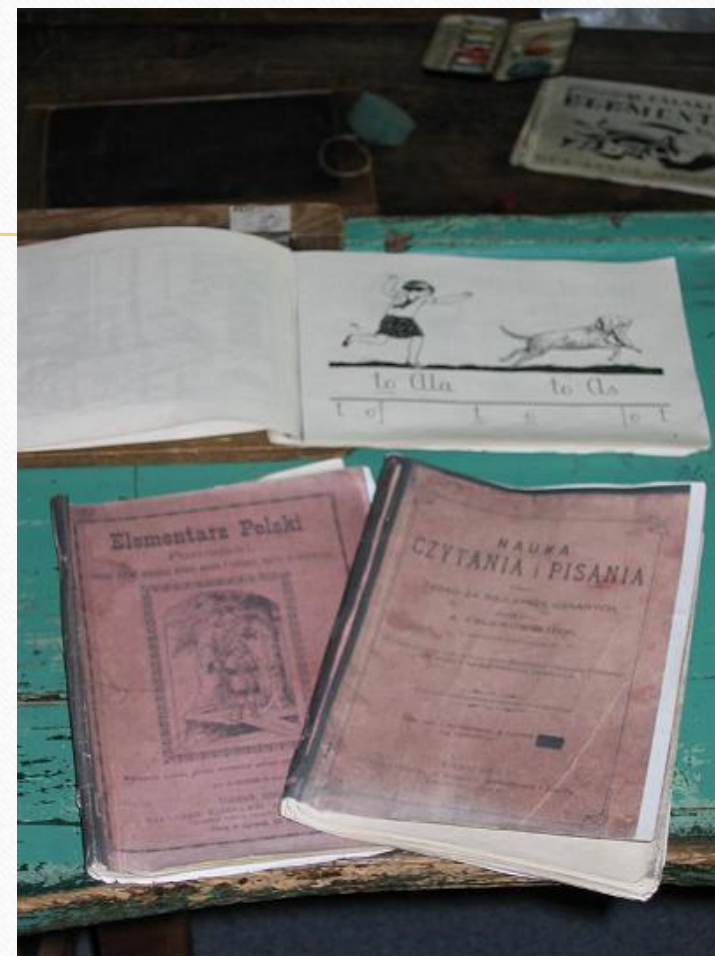
Źródło: www.eleganckiedługopisy.pl

Podręczniki, pomoce szkolne

Źródło: www.pap.pl

Źródło: www.muzeum.pbw.bydgoszcz.pl

Kary

Dawniej, kiedy uczniowie bywali niegrzeczni, stosowano często różne sposoby, by na lekcji panowała cisza. Nie wolno było odzywać się niepytany, a brak posłuszeństwa wobec nauczyciela mógł mieć konsekwencje, które dziś dla nas są niewyobrażalne...

Stanie w kącie

Źródło: www.demotywatory.pl

Dyscyplina – narzędzie służące do bicia uczniów, używano też różgi, wskaźnika, ręki...

Źródło: www.sosenkohomedecor.com

Nauka naszego patrona

W XIX w. szkoły dla dzieci w zaborze pruskim były obowiązkowe. Nauka w nich odbywała się przede wszystkim w języku niemieckim.

Nasz patron miał szczęście i trafił do takiej, gdzie pielęgnowano, mimo zaborów, polskość. W 1894 r. nazwisko 10-letniego Józka pojawiło się na liście uczniów Collegium Marianum. Po ukończeniu tej znajdującej się do dziś w Pelplinie szkoły Wrycza kontynuował naukę w gimnazjum w Chełmnie, gdzie uczestniczył w spotkaniach polskiego kółka patriotycznego (oczywiście dla władz nielegalnego).

To spowodowało, że musiał dokończyć naukę w innym mieście.

Dzięki temu, że zdobył wykształcenie, mógł potem wstąpić do seminarium i już jako dorosły człowiek walczył o wpojone mu m. in. w szkole ideały, o niepodległą Polskę.

Źródło: www.ipn.gov.pl.

Trochę historii...szkoły w niepodległej Polsce

Dekret Naczelnika Państwa z 1919 r. o obowiązku szkolnym wprowadził obowiązkową, bezpłatną 7-klasową szkołę powszechną (obowiązek rozpoczynał się w 7 roku życia i kończył w 14). W ramach szkolnictwa średniego istniało 8-klasowe gimnazjum obejmujące dwa stopnie: pierwsze 3 klasy miały charakter ogólnokształcący, pozostałe 5 częściowo ukierunkowany. Matura zdawana na koniec nauki w gimnazjum była przesłanką do rozpoczęcia studiów wyższych. Nauka we wszystkich szkołach średnich i wyższych była odpłatna. W latach 30. dokonano w szkolnictwie sporych zmian. Ustawą z 1932 wprowadzono reformę systemu szkolnego – w nowym modelu obok szkół powszechnych (szkoły powszechne I, II i III stopnia, tj. 4-, 6- i 7-klasowe) istniało 4-letnie gimnazjum (wstęp na podstawie egzaminu po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej). Rozpoczęcie studiów wyższych było warunkowane ukończeniem 2-letniego liceum.

Wyobraźcie sobie na podstawie pokazanych zdjęć, jak w latach międzywojennych wyglądała nauka w szkole...

Klasa w szkole, do której uczęszczał nasz patron –Collegium Marianum ok. 1928 r. (tylko chłopcy!)

Źródło: <https://dawnytczew.pl/forum/viewtopic.php?t=288>

Klasa w tucholskiej Szkole Ćwiczeń, która mieściła się w Liceum Pedagogicznym (dzisiaj budynek Technikum Leśnego) podczas hospitacji, 1928 r.

Źródło: *Tuchola, gdy pożyłkną fotografie*, pod. red. M. Ollick, 2005.

Jak wyglądali nauczyciele i uczniowie dawniej, a jak współcześnie?

Zdjęcie klasowe w tucholskiej Szkole Ćwiczeń
1924 r.

Źródło: *Tuchola, gdy pożyłkna fotografie*, pod. red. M. Ollick, 2005.

Zdjęcie klasowe w naszej szkole

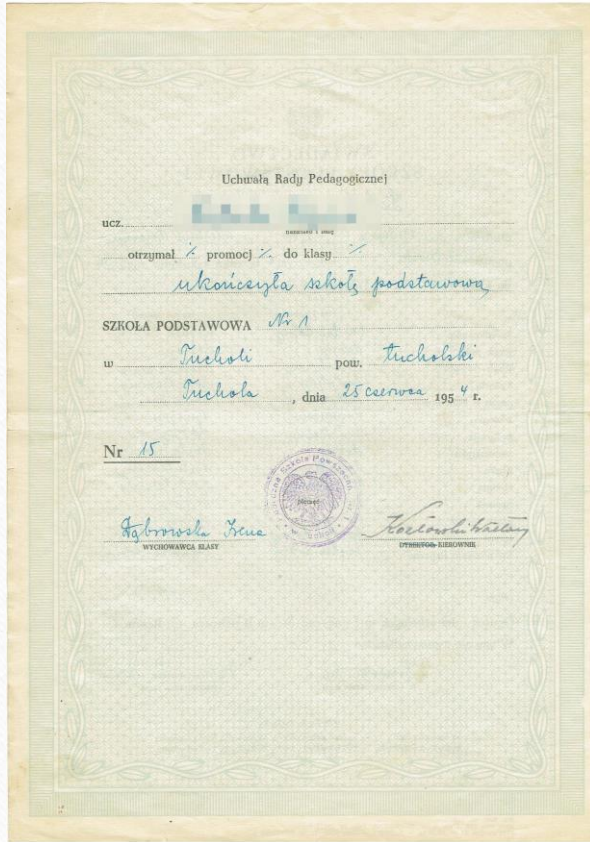

SZKOŁA PODSTAWOWA NR1 W TUCHOLI IM.KS.PPEK.J.WRYCZY 2018/19 KLASA

Trochę historii... Czasy po wojnie - współczesność

- Po II wojnie światowej zaczęto na nowo organizować szkolnictwo. Szczególnie ważna stała się walka z analfabetyzmem. W 1949 do szkół wprowadzono obowiązkową naukę języka rosyjskiego. Likwidowano szkoły prywatne i eliminowano naukę religii ze szkół państwowych. Podstawą systemu szkolnego stały się obowiązkowe szkoły 7-klasowe, na bazie których rozpoczynano naukę w szkołach licealnych (klasy VIII-XI). W 1961 wprowadzono kolejną reformę szkolną. Jednym z jej przejawów było ustanowienie 8-klasowej szkoły podstawowej i przedłużenie obowiązku szkolnego do 17. roku życia. Szkołom nadano świecki charakter. Od 1959 do 1965 dla uczczenia 1000-lecia państwa polskiego wzniesiono ponad 1200 nowych szkół (tzw. „tysiąclatek”). W latach 1962-1971 poważnie wzrosły nakłady na oświatę. Uchwalona w 1965 r. ustawa o szkolnictwie wyższym m.in. wprowadziła punkty preferencyjne dla kandydatów na studia pochodzenia robotniczego i chłopskiego (tzw. punkty za pochodzenie). W latach 70. władze państwowe opracowały koncepcję 10-letniej szkoły ogólnokształcącej (tzw. „10-latki”) – nie doszło jednak do jej realizacji.
- Przełom ustrojowy w Polsce zapoczątkowany w 1989 r. umożliwił uzyskanie przez szkoły szerokiej autonomii, także programowej. Jednocześnie wprowadzono do nich dobrowolną naukę religii. W latach 1991–1996 przekazano szkoły państwowe na rzecz gmin. Nastąpił rozwój szkolnictwa prywatnego. Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 szeroko uregulowała sprawy oświatowe, w tym wydłużyła obowiązek nauki do 18. roku życia. W 1999 rozpoczęto wdrażanie reformy systemu oświaty. Utworzono 6-letnią szkołę podstawową, 3-letnie gimnazjum oraz szkoły ponadgimnazjalne (m. in. 3-letnie licea profilowane i 2-letnie szkoły zawodowe). W 2017 zapoczątkowana została kolejna reforma systemu oświaty, którą już wszyscy znacie...

Szkoła w PRL-u

Świadectwo ukończenia naszej szkoły (napis na pieczęci:
Publiczna Szkoła Powszechna nr 1 w Tucholi) z 1954 r.

Klasa w naszej szkole – koniec lat 50.

Kiedyś w naszej szkole...

Klasa na boisku pod drzewem, które dalej tam rośnie -1975 r.

Pamiętkowe zdjęcie z symbolem szkoły -1985 r.

Dzisiaj

Od momentu powstania budynku naszej placówki wiele się w edukacji zmieniło. Ślady tych przemian, minionych wydarzeń, możemy odnaleźć we wspomnieniach najbliższych, na pożółkłych fotografiach czy w szkolnych kronikach. Zastanówcie się nad tymi zagadnieniami: jak zmieniła się szkoła, a wraz z nią system oświaty?, czy Wasza nauka przypomina tę, której doświadczył nasz patron?, czy uczeń z XXI wieku odnalazłby się w minionej rzeczywistości?

Pamiętajcie również o ważnej rzeczy:

dzisiaj to Wy tworzycie historię naszej szkoły!